

några rader

nyhets- och informationsbrev
för
FÖRENINGEN
LALANDERSLÄKTEN
och dess medlemmar
Nr 19 (2005)
årgång 10

Släktföreningsmötet i Huså 6 - 7 augusti 2005

Foto Maria Wiell

Tre stiliga Lalandersläktingar som var med vid det första släktmötet 1945 och som också fanns med när föreningen firade 60-årsjubileum i Huså. Birgit Nyström, Vikböle och Nils Lalander, Algutsrum samt sittande Jenny Persson, Knyppplan Örbyhus.

Ännu ett släktföreningsmöte har nu gått av stapeln. Tack PO och Stig för ett mycket trevligt arrangemang! Helgen inleddes med att vi samlades till pic-nic-lunch på lördagen utanför den lokal där vi hade det formella släktmötet. Huså välkomnade oss med underbart väder - solen sken - och alla var glada, som det brukar vara på våra träffar. Efter mötet hade Leijds, Tidbecks och Nordenman inbjudit till mingel i och runt föreningens stugor, därefter var det middag i den vackra Huså Herrgård. På söndagen hade några återvänt hem, de övriga fick en guidning vid Fröå gruva av en fantastisk guide.

ORD från ORDföranden...

I den här rutan skulle jag vilja att vi istället för ORD från ORDFöranden presenterade en vision för föreningen - vad vi vill, hur vi vill att föreningen skall utvecklas för att vi som medlemmar skall trivas. Vad skall vi göra för att föreningen skall vara livskraftig - leva vidare? Hur går dina tankar?

Som ni ser av reportaget så var det ett lyckat Släktmöte, och det blev många mysiga möten, samtal, utbyten av tankar - jättetrevligt har alla tyckt som jag pratat med.

Det som hänt efter släktmötet är bl a

- att i Huså har Carina Forss och PeO Löding avverkat på tomten, bränt ris och annat som låg och väntade på att brännas upp. Mer kommer att avverkas nästa år
- en genomgång av husen, allmän städning där och på tomten. Sophämtning ordnad från 1 jan 2006
- att föreningen har lämnat in en ansökan till Kalls Intresseförening, ett försök att få bidrag till upprustningen av grunden på Fogdegården
- fortsatt genomgång av Pelle Lalanders personliga kvarlåtenskap och fördelning av fotografier mm
- genomgång av vad som gjorts och bedöms behöva göras i Huså på kortare och längre sikt samt hur vi kan finna finansiering för detta
- att ta tillvara på det intresse som finns i en allt bredare grupp medlemmar och planera för fler möten
- en fortsatt utveckling av hemsidan - ytterligare information finns utlagd

Den stora förändringen är att Inger Mellberg tog över ansvaret för uthyrningen av stugorna från och med 10 november. **Inger ser fram emot att välkomna såväl gamla, nygamla som nya hyresgäster.**

Bästa hälsningar från Birgitta

Föreningen Lalandersläktens nyhetsbrev *några rader* har till ändamål att

- öka intresset för släktföreningen och stärka sammanhållningen inom föreningen
- främja aktiviteter inom släktföreningen och stimulera intresset för släktens historia, kunskap om släktforskning samt sprida kännedom om olika släktmedlemmars liv och gärning
- underlätta styrelsens kontakt med släktmedlemmarna men också vara ett öppet forum för medlemmarna i förenings- och släktangelägenheter

Ansvarig utgivare: Birgitta Nordenman, Kremlevägen 6, 756 46 Uppsala. Tel: 018 - 30 09 42, 070 - 315 21 00, Fax: 018 - 30 04 42, e-mail: bin@magnolia.se

Innehåll

Släktföreningsmötet i Huså 6-7 aug 2005	sid 1	Familjerna Ekholm i Gammelstad	sid 15-16
ORD från ORDFöranden	sid 2	Några ord om några rader	sid 17
<i>några raders</i> ändamål	sid 2	Några minnen från mitt liv - P Lalander	sid 18-20
Innehåll	sid 2	Hemsidan - www.lalander.org	sid 21
Släktföreningsmöte i Huså 6-7 aug 2005	sid 3-9	Mer om ekonomi - Medlemsavgiften	sid 21
Sven Lalander - vice ordf 1995-2005	sid 9	Birgitta Nordenman - ny ordförande	sid 22-23
Upprop till arbetshelg/-vecka i Huså	sid 10	Barndomshemmet	sid 24-29
Resultat- och balansräkning	sid 11	Supplement nr 14	sid 29
Föreningens nya styrelse	sid 12-13	Välkommen att bo i släktens stugor	sid 30
Per Olov Österlind - ordf 1997-2005	sid 14	Adresslista - Föreningens funktionärer	sid 31
Ny förtroendekvinna för Nils-grenen	sid 14-15	Släktboken	sid 32

Släktföreningsmöte i Huså 6-7 augusti 2005

Kent Silfver, Anneli Gabrielsson och Andreas -
Therese i vagnen

Jan Erik Lalander och Birgit Nyström

Ann Malmsten-Mittjas och Per Mittjas

Deisy och Ulf Andersson i mitten,
Kerstin Jakobsson tv, Birgitta Nordenman

Ulla Rapp, Ninni Jonsson Wallin och
Jan Wallin

Släktmötet började med gemensam pic-nic lunch utanför Koppardalens konferenshus för de som ville - "alla" dök upp allt eftersom. Det blev en härlig, solig start på helgen. Stig Dahleman ordnade med lotteri, något som gav 1 000 kr i tillskott till föreningens kassa - tack alla som köpte lotter. Lycklig vinnare av sommarveckan i Fogdegården blev Ina Eriksson.

På första raden - Anders och Inger Mellberg, Birgitta Österlind, Gulli och Stig Dahleman

Därefter följde ett formellt släktmöte inne i konferenslokalen. Ny styrelse valdes och mer om det finns att läsa på annan plats i tidningen.

Efter mötet visade Jan Leijd en video som sammanställts av olika smalfilmer, bland annat från föreningens första släktmöte i Huså 1945 och från släktmötet i Sällsjö 1950.

Värdinnorna i vackra Jämtlandsdräkter
I bakgrunden Daniel Lalander, Nils Lalander
Gudrun Silfver och Inger Mellberg

Ulf Andersson, Alf Lalander, Deisy Andersson. Roger
Andersson, Kerstin Jacobsson, Svea Andersson, Lilly
Sivertsson, Ina Eriksson, Nils Lalander.

Efter släktmötet samlades alla på Släktföreningens tomt - i och kring Fogdegården och Smedstorpet. Margareta och Jan Leijd bodde i Fogdegården tillsammans med Jans syster Kerstin Leijd Tidbeck och hennes man Göran. Birgitta Nordenman bodde i Smedstorpet. Det var dom som stod för inbjudan och "kaffekalaset". Kerstin kom upp till Huså kvällen innan släktmötet med kakburkar fyllda med tre olika sorters kakor, som komplement till sockerkakorna som bakats "på plats". TACK!

För många av deltagarna var det första gången dom hade tillfälle att se sig omkring på tomten och i stugorna. Det blev mest av det senare, då vädrets makter inte var lika tillmötesgående hela eftermiddagen. Men det medförde många trevliga samtal och genomgång av pärmar med fotografier - inte minst de från tidigare släktmöten. Kerstin Leijd Tidbeck underhöll med spel på nyckelharpa.

Göran Tidbeck, Jan Leijd, PO och
Birgitta Österlind

Göran Tidbeck

Ina och Einar Eriksson

Gudrun Silfver

Ann Malmsten-Mittjas och Per Mittjas

Roger Andersson

Kerstin Leijd Tidbeck

Karl-Erik Möller och Ulla Rapp

Jenny Persson och Jan Leijd

Anders-grenen var representerade av Ulla Rapp, ny suppleant i styrelsen (läs mer på sid 12), hennes syster Ingrid "Ninni" Jonsson Wallin och Ninnis man Jan. Ulla och Ingrid som bor i Bjursås respektive Falun, var med när vi hade släktmöte i Falun 2003 och det gav mersmak. Ulla och Ninni med familjer har en stark förankring i Åre med omnejd. Ninni har varit redigerare på TV, de senaste 5 åren har hon fått använda den kunskapen på Högskolan Dalarna, där hon startat upp en utbildning för redigerare - tufft och roligt. Till Huså kom även Gunilla och Tommy Sanderfalk från Norrköping i sin husbil. Dom hade inte varit i Huså tidigare, men på andra platser som Ånn, där Tommys mamma och mormor kommer ifrån. Gunilla och Tommy kan du läsa om i förra numret av "några rader". Dom är nu nya medlemmar i föreningen - varmt välkomna! Nu vet dom att husbilen får plats på tomten ...

Ella Eckerman, Svea Andersson och Lilly Sivertsson

Anders-grenens representation
Tommy Sanderfalk, Jan Wallin, Gunilla Sanderfalk,
Ninni Jonsson Wallin och Ulla Rapp

Fredrik och Jenny Möller

Gunilla Sanderfalk, Maria Wiell och Birgitta Nordenman

Ulla, Ninni och Jan kom tillsammans med goda vännerna Ann Malmsten-Mittjas och Per Mittjas från Åre. Ann har varit på släktmöte tidigare tillsammans med sin far - men vid en genomgång av släktregistret lyckades man inte hitta något Lalandersläktskap.

Ann Marie Sturk och Maria Möller

Karl-Erik Möller och Olle Sturk

Från **Helena-grenen** deltog föreningens kassör Janne Leijd och hans hustru Margareta från Älvsjö. Dom hyrde Fogdegården två veckor ”som vanligt” även denna sommar. Jannes syster Kerstin och hennes man Göran Tidbeck från Huddinge bodde hos dem några dagar. Kerstin är ny suppleant i styrelsen (läs mer på sid 13). På hemsidan kan du se och lyssna till Kerstin när hon spelar nyckelharpa, förevigat av Tommy Sanderfalk. Kerstin Jacobsson från Östersund, som tidigare varit kassör i styrelsen var också med, kom denna gång från ”fritidsgården” i Vik. Kerstin har varit med tidigare på släktmöten, och hennes far tillhörde de personer som var med och grundade föreningen.

Jacob-grenen var väl representerade som vanligt - jättetrevligt - med sin förtroendekvinna Birgit Nyström ”i spetsen”, och hennes son Carl-Arne från Umeå som ingår i valberedningen. Birgit och hennes man Arne är vinterboende i Östersund, och sommarboende i Vikböle, inom den gård där Birgit är uppvuxen. Där bor hennes syster Anna-Greta i ett eget hus och där förvaltar Alf, Jan-Erik och Lasse med familjer det hus som Per och Hanna Lalander byggde.

Alf, Jan Erik, Lasse och Daniel var med på släktmötet. Daniel är föreningens webadministratör och nu också suppleant i styrelsen (läs mer på sid 13). Alf från Penningby hade gjort en förteckning över de föremål som föreningen fick från Pelle Lalanders kvarlåtenskap. Alf har en förhoppning att fler skall vara intresserade och släktmötet beslutade att den nya styrelsen arbetar vidare med detta.

Från Jacobs-grenen deltog även Bengt Jacobsson Vik, hans dotter Annika Frimert samt sonen Nils-Göran och hans hustru Maria från Östersund. Det visade sig när jag pratar med Bengt att även han var med på det första släktmötet 1945, något som missades när vi på Släktmötet uppmärksammade de som varit med för 60 år sedan - Sorry - se bild på nästa sida.! Hela familjen Jacobsson, mamma Anna, pappa Nils Emanuel och barnen Jacob, Bengt och Gertrud cyklade då till Huså. Bengt lovordar ”*några rader*”, tycker att det är roligt att läsa den och att den fyller en bra funktion. Han hoppas också att föreningen fortsätter att vara livaktig, det kommer allt fler som blir intresserade. Gården Vik har funnits i släkten i tre generationer, mer om det i ett annat nummer av ”*några rader*”.

Deisy och Ulf Andersson Bollnäs är flitiga släktmötesdeltagare och även detta möte tyckte dom var jättetrevligt. Deisy minns många trevliga möten, hon var med på möten redan tillsammans med sin farmor Kristina Jacobsdotter Solberg. Deisy är uppvuxen i Stockholm, men det var en självklarhet att åka till farmor och farfar i Björnänge varje lov - det bara var så. Deisy är kusin med Bengt, Jacke och Gertrud i Vik.

Nils-grenen hade arton representanter, varav Andreas (3,5 år) och Therese (4 mån) Silfver från Dvärssätt var de yngsta. De hade sina föräldrar Kent Silfver och Anneli Gabrielsson med sig liksom "gammelfaster" Gudrun Silfver. Kents föräldrar hade planerat att komma, men blev tyvärr sjuka. Gudrun Silfver hade varit med tidigare, hon är en aktiv person med jakt och hundar som intresse och nu även målning med såväl akvarell som olja. Deltog nyligen tillsammans med Birgit Nyström och andra kursdeltagare på en utställning i Östersund där hon bor.

Från Umeå kom PO och Birgitta Österlind, det var dom som ordnade det trevliga släktmötet. Från Björnösund utanför Norrtälje kom Inger och Anders Mellberg, från Skelleftehamn kom Svea och Roger Andersson, Ella Eckerman kom från Sandnäset Dvärssätt, Lilly Sivertsson från Lockne och Ina Eriksson med make Einar från Hackås. Svea, Ella, Lilly och Ina är systrar och dom hade bestämt sig för att träffas i Huså i år - jättetrevligt. Det tycker jag är ett tips som vi för vidare - att ordna en syskon-/kusin- eller annan träff i samband med ett Lalandersläktmöte. Denna härliga syskonskara (det finns ytterligare en syster och en bror) är också en förebild i andra avseenden. Den positiva anda, den glädje dom sprider är värd att ta efter, att beundra. Deras mamma dog i samband med att deras yngsta syster föddes, sedan hjälptes de alla åt, med stöd av en faster, att vara en fungerande familj med allt vad det innebär, och det har dom lyckats med - och har en enorm sammanhållning. Dom är en syskonskara, som alla ser positivt på livet och som vet att ta vara på varandra. Deras pappa var en stor supporter till föreningen och i fotoalbumen fann dom kort på tre fastrar i hembygdsdräkt.

Från Öland kom Nils Lalander och Maria Wiell som bidragit med många foton till detta nummer; från Uppsala kom Birgitta Nordenman som avgick som förtroendeman för Nils-grenen och som redaktör för "några rader", men valdes till ny ordförande. Maria och Nils föreslog släktmötet att nästa träff blir på Öland 2007.

Olof-grenen var också väl representerade, även den med sin förtroendekvinna Carina Forss "i spetsen". Carina och hennes syster Sonja - en av stugfogdarna - välkomnade oss alla till Huså. Från Knyppplan i Örbyhus kom Jenny Persson som var med redan för 60 år sedan. Då kom hon med båt, hon och hennes familj rodde över Kallsjön från Berge gård. Den här gången åkte hon med Inger Lalander Mattmar, även hon en sann släktföreningsvän. Från Berge kom den här gången Ann Marie och Olle Sturk samt Maria, Karl-Erik, Jenny och Fredrik Möller vilka numera har sina fritidshus där. Dom är flitiga släktmötesdeltagare och trivdes väl även denna gång. Med på släktmötet var också Gulli och Stig Dahleman från Ås, en av stugfogdarna och medarrangör av släktmötet.

Gertrud- och Mårtengrenarna var inte representerade.

Bengt Jacobsson, Vik var också med 1945 liksom på släktmötet i år, men tyvärr inte på middagen där den andra bilden med "60-åringarna" togs, därför presenteras han på egen bild tagen på hans gård i Vik.

Huså herrgård - en pärla i Huså

Huså herrgård drivs av en herrgårdsförening som har "lite huvudbry" när det gäller herrgårdens framtid och vilken verksamhet som kan bedrivas där för att det skall kunna bli ekonomiskt lönsamt. Vid herrgården har man med hjälp av Bygdemedel och EU-medel byggt en flygel och den andra är snart färdig. Den färdiga flygeln var tänkt att huvudsakligen användas till Gruvmuseum; ett alternativ man nu diskuterar är att ha museet i Bakstugan, där mineralmuseet är. Båda flyglarna hoppas man kunna hyra ut på olika sätt för att finansiera Herrgårdsföreningens verksamhet.

Under sommaren hade herrgården öppet varje dag, då kunde man äta där eller ta "en fika" av något slag. Mycket gott och uppskattat, inte minst av oss som hyrde stugor en längre tid. Det var ideella krafter som skötte allt - matlagning, bakning och servering.

Tack vare detta gäng kunde även släktföreningens festmiddag hållas i herrgården. Som ni ser av bilderna så är det en underbar miljö - och maten var superb! Alla lovordade mat, dryck och den trivsamma stämningen. Några saknade Sven Lalanders tradition med bordsplacering, andra visste inte om att det var så han brukade göra....

Maria Möller, Lars och Daniel Lalander, Ina Eriksson, Gudrun Silfver, Carl-Arne Nyström

Kerstin Jacobsson, Birgit Nyström, Birgitta Nordenman, Anders Mellberg

Roger Andersson, Einar och Ina Eriksson, Gudrun Silfver, Lars och Daniel Lalander, Ann Malmsten-Mittjas

PO och Birgitta Österlind

Janne Leijd och Kerstin Leijd Tidbeck

Nils Lalander och Inger Mellberg

Carina Forss, Carl-Arne Nyström och Karl-Erik Möller

Gulli och Stig Dahleman

Göran Tidbeck och Margareta Leijd

Fredrik Möller och Nils Lalander
Ung och gammal möttes i ivrigt samtal

Ann Malmsten-Mittjas och Jan Wallin
...några verkar vara svårare att övertyga

Ann Marie Sturk och Nils L
... andra tas med charm

Foto Maria Wiell

På söndagen var det utflykt till Fröå gruva. Alla lovordade guiden Torsten Ahlberg och det charmanta sätt på vilket han berättade om Fröå - historia och nutid!

Ulf Andersson, Torsten Ahlberg, Alf Lalander
Tommy och Gunilla Sanderfalk, Carina Forss

Torsten Ahlberg

Pivån - Fröå gruvans logo

Sven Lalander - vice ordförande 1995 - 2005

Sven hade inte möjlighet att närvara på Släktmötet, varför vi inte fick tillfälle att där tacka honom för det enorma arbete som han lagt ner på föreningen under mer än 10 år. Vi försökte nå honom via telefonen. PO återkommer med hur avtackningen skett.

Till dess - stort varmt tack för allt du gjort och gör för föreningen!

Upprop till arbetshelg/-vecka i Huså!

Ni som läst Stugfogdens spalt i "några rader" vet att Stig under många år velat ha stöd och hjälp med upprustningen av våra stugor - och nu är det dags! Eftersom de flesta hyr stugorna under vintertid finns det få tillfällen för hyresgästerna att arbeta med det som behöver göras just då. Och det kan vi inte heller förvänta oss av de externa hyresgästerna.

Det är föreningens stugor, det vill säga det är allas våra stugor. Vi i styrelsen är enormt glada över all positiv respons, inte minst från "minglet" i och runt stugorna i samband med släktmötet. TACK! Som så många uttrycker det: "genom att jobba tillsammans lär vi känna varandra bättre, vi får en känsla för föreningen och för stugorna och vi får möjlighet att bidra till att vi kan behålla stugorna".

Många, många har uttryckt sig positiva till tanken att vi i vår eller på försommaren träffas och bidrar på olika sätt till "vårstädning" av stugorna. Fogdegården behöver målas och vi skall också rensa mer på tomten. Vi skall också ta tillfället i akt att diskutera några olika frågor, se hur vi skall göra med avverkning, uteplatser, "skogstomten" (kan bli en underbar upptäckts- och bygga kojplats), men också hur vi i fortsättningen skall finansiera det som skall göras. Det får bli ett mini-släktmöte, det finns mycket att diskutera. Redan 1997 beslutade styrelsen att utarbeta en handlingsplan för arbetet med stugorna och den tråden tar nuvarande styrelsen upp.

Det här med arbetshelg/-dagar är inget nytt i föreningen. På 1980-talet förekom det och senare har Stig och Gulli Dahleman tillsammans med Gunnel och Lennart Hestner haft arbetshelger/-dagar. Det har medfört att dom, liksom Stig Jonsson, Sören Dahleman m fl har fått en enorm känsla för stugorna genom allt arbete de lagt ned. Stort tack till er! Vi som börjat engagera oss i stugorna börjar få liknande känslor - det vill vi nu förmedla till fler.

Hur denna idé utvecklar sig kan du följa på vår hemsida!

När passar det dig?

Dagar som diskuterats är 25-28 maj 2006 och 15-18 juni 2006. Vi är också beroende av hur vädret blir, när det torkat upp i markerna. Berätta när/om det passar dig.

Alla är välkomna, även ni som "bara" kommer med glada tillrop - ni kan på samma gång bidra med kloka tankar, eller serva oss med kaffe eller annat att dricka beroende på väder och vind - och träffa trevliga människor. Kom en dag, kom gärna fler dagar!

Före och efter minglet

Margareta Leijd i full aktion
- tomten är stor...

Birgitta Nordenman och Margareta Leijd
slipar och målar.....

..och efter minglet var det dags för disk
- Göran och Kerstin Tidbeck i Fogdegårdens kök

FÖRENINGEN LALANDERSLÄKTEN

Resultat och balansräkning för 2003 och 2004

RESULTATRÄKNING

	2004-12-31	2003-12-31	2002-12-31
<u>Intäkter</u>			
Hyror	12 960,00	13 000,00	15 100,00
Medlemsavgifter	30 190,00	33 380,00	29 550,00
Försäljning	<u>1 778,00</u>	<u>1 703,00</u>	<u>1 690,00</u>
Summa	44 928,00	48 083,00	46 340,00
<u>Kostnader</u>			
Allmän administration	1 070,00	7 775,00	10 051,00
Tidning	9 298,00	13 072,00	4 940,00
Fastighet	18 432,00	19 794,00	35 479,00
Avskrivning släktbok	<u>1 778,00</u>	<u>1 703,00</u>	<u>1 690,00</u>
Summa	30 578,00	42 344,00	52 160,00
Rörelseresultat	14 350,00	5 739,00	- 5 820,00
Ränteintäkter	<u>645,52</u>	<u>1 269,41</u>	<u>7 113,14</u>
Årets resultat	14 995,52	7 008,41	1 293,14

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR

Kassa	1 462,80	46,80	- 824,20
Postgiro	13 455,79	8 743,79	12 166,38
Bank och värdepapper	107 186,05	96 540,52	85 277,52
Boklager	21 505,43	23 283,43	24 986,43
Fastighet	<u>47 000,00</u>	<u>47 000,00</u>	<u>47 000,00</u>
Summa	190 610,06	175 614,54	168 606,13

SKULDER OCH EGET KAPITAL

Eget kapital	175 614,54	168 606,13	167 312,99
Årets resultat	<u>14 995,52</u>	<u>7 008,41</u>	<u>1 293,14</u>
Summa skulder och eget kapital	190 610,06	175 614,54	168 606,13

Älvsjö 2004-01-27 och 2005-01-30

Föreningens nya styrelse

Ny styrelse valdes på årsmötet i Huså. Föreningen har nu representation i styrelsen från Malmö och Lund i söder till Huså, Åre och Östersund i norr. Per Olov Österlind hade avböjt omval på ordförandeposten och ingen ny ledamot var föreslagen från orter norr om Jämtland. Alla släktgrenar är representerade i styrelsen genom sina respektive förtroendekvinnor/-män, bland övriga ledamöter/suppleanter finns Anders-, Helena-, Jacob-, Nils- och Olof-grenarna representerade.

Birgitta Nordenman, tidigare förtroendekvinna för Nils-grenen valdes till ordförande; Sven Lalander hade avböjt omval på vice ordförandeposten. **Ingen ny kandidat fanns vid årsmötet, men styrelsen har därefter inom sig utsett Jan Leijd till vice ordförande.** Daniel Lalander, Farsta (föreningens webbadministratör), Kerstin Leijd Tidbeck, Huddinge och Ulla Rapp, Bjursås valdes till nya suppleanter. Till ny förtroendekvinna för Nils-grenen valdes Carin Löf Larsson, Norrköping.

Styrelsen har numera inget fast arbetsutskott, utan kommer att tillsätta arbetsutskott när och så ofta som det anses lämpligt för att utföra olika uppdrag. Ordföranden sammanfattar kontinuerligt arbetet i Styrelsebrev och besluten/viktiga frågor att diskutera läggs ut på hemsidan under Verksamhet. Vi försöker hitta ett sätt att arbeta med hela styrelsen involverad - där alla bidrar på olika sätt efter tid och geografisk belägenhet. Annat som har fokus är ekonomin - på kort och lång sikt.

Den förra styrelsen ber att få framföra sitt varma tack för allt stöd och all uppmuntran och tillsammans med den nya styrelsen framföra tack för förtroendet att få leda föreningen.

Den nya styrelsen ser fram emot att få era tankar och idéer om hur vi skall utveckla Föreningen Lalandersläkten - ***Välkomna att höra av er till oss!***

De nya suppleanterna

Ulla Rapp

Mitt namn är Ulla Rapp och jag tillhör Andersgrenen. På Husåmötet i somras blev jag invald som suppleant i Lalandersläktens styrelse. Jag har starka band till Åre där jag sedan barnsben vistas några veckor om året. Gillar skidåkning! Min bostadsort är Bjursås, två mil utanför Falun, och jag arbetar på Högskolan Dalarna med lärarutbildning. Min familj består av min man Mikael och två vuxna döttrar - Karin och Alva. Jag ser med nyfikenhet fram emot styrelsearbetet!

Ulla Rapp

Daniel tillsammans med sin far Lars

Kerstin Leijd Tidbeck med sin bror Jan

Daniel Lalander

Daniel Lalander bor med sambo Annika Sigemo och sonen Elia i Farsta. Daniel är uppvuxen i Stockholmsförorten Akalla, men har genom åren även bott i Skälby, Nacka, Hemmesta, Stavsås, Spånga och Vällingby. De yrken Daniel provat på inkluderar flera somrar på Gatukontoret/Stockholm Entreprenad som parkarbetare, en tid hägrade tanken att läsa till ingenjör på KTH, men övergav det för att istället börja i en datorbutik. Sedan sju år arbetar Daniel som datanättekniker på ett stort nordiskt telekom-bolag. Elia som nu är 1,5 år upptar förstås stor del av fritiden, tillsammans brukar de läsa böcker och lyssna på musik och leka i lekparken. På fritiden ägnar sig Daniel, förutom Elia, mest åt sin dator eller tittar på TV.

Kerstin Leijd Tidbeck

Jag är dotter till Margareta (Greta) Nilsson, dotter till Nickus och Johanna Nilsson som brukade gården Grantott (kallades även Drolet), en jordbruksfastighet som låg intill Fjällkuranstalten i Åre by. Gården är numera utplånad och bebyggd med bland annat 6 st 10-vånings HSB-hus som förfular Åredalen å det grövsta. Greta gifte sig med Egon Leijd, de fick fyra barn tillsammans, jag är näst äldst, min bror Janne det äldsta.

Vi bodde under min uppväxt i en liten villa i Älvsjö, en förort till Stockholm. Mamma var hemmafru, pappa var stamanställd i Flottan. Varje sommar efter skolans slut, tog vi nattåget upp till Åre och tillbringade sedan sommaren där. Det var en spännande och annorlunda värld för ett storstadsbarn. Småskolan gick jag i Älvsjö, sedan vidtog Stockholms Stads sångklasser några år, Adolf Fredriks Musikskola en period och sedan realexamen och halva gymnasiet i Brännkyrka innan jag hoppade av och skulle utbilda mig till reklamteknare. Reklambanan var inte min likör, jag började i stället arbeta som mentalskötare på Långbro sjukhus, utbildade mig vidare till sjuksköterska på Statens Sjuksköterskeskola (Den bästa!), legitimerades 1969 och började jobba på Serafimerlasarettets akutmottagning. Det sjukhuset lades ned 1980 så jag gick vidare till Södersjukhusets akutmottagning, där finns jag fortfarande kvar.

Jag träffade min make Göran Tidbeck under en stor rond på Medicinavdelning 4 på Serafen, jag var tre-årselev (provsyster med band på mössan minsann) och han var kandidat. Kärlek på lasarett uppstod prompt, vi är fortfarande gifta, har två vuxna barn och två små barnbarn. De första fyra åren bodde vi i ett kollektiv på Lidingö, några av de bästa åren i mitt liv. Sedan 1980 bor vi i Huddinge. Mitt främsta intresse, utöver jobbet, är musik, framför allt att spela folkmusik. Redan under kollektivtiden lärde jag mig spela dragspel, vi måste ju ha något som överröstade trafikbruset när vi stod utanför Systemet på Stockholmsvägen och sålde Vietnambulletinen. Sen önskade jag mig en nyckelharpa i 50-årspresent OCH JAG FICK DEN !! Andra tanter får guldkedjor, min make var klokare. Sen dess har jag spelat, nu i organiserad form i Slagsta Gille utanför Stockholm. Vi har åkt på musikfestivaler på Cypern och Kreta med våra folkdräkter och instrument och spelat och dansat. Jag spelar i Åre-dräkten, den har jag själv sytt för hand. Tyget vävdes av Gerd Kallström i Åre och hon bidrog även med många goda råd. Delar till dräkten har jag ärvt efter mammas kusin Brita Classon, Märta Classon, hennes dotter, var vänlig nog att skänka mig dem.

Jag har en period av mitt liv varit tecknare, autodidakt förstås. Jag var en av få teckningskunniga sjuksköterskor som kunde rita en droppställning eller ett bäcken. Teckningstalangen (och musikaliteten) har vi alla ärvt från främst mamma även om pappa var en ivrig fiol och lutspelare i yngre år.

Lalandersläkten har jag fått intresse för på äldre dagar och jag har varit uppe i Huså vid åtskilliga tillfällen och nosat på anorna.

Per Olov Österlind - ordförande 1997 - 2005

En lycklig f d ordförande som här tillsammans med sin hustru Birgitta njuter av avslutat värv

Ny och avgående ordförande utanför Smedstorpet

Per Olov Österlind hade avböjt omval och avtackades på Släktmötet av tillträdande ordföranden med boken "Det goda livet i Jämtland och Härjedalen" av Tage Levin och Ulla Tham. PO:s intresse för Lalandersläkten väcktes tidigt, främst i gemenskap med digniteter som Axel Lalander, men sedan tog familj och arbete allt mer tid. Men vid en förfrågan från Sven Lalander var det så dags att bli mer aktiv i föreningen, och då som ordförande under åren 1997-2005. PO:s stora intresse för släktforskning finns kvar. Förhoppningsvis kommer han och Birgitta ha tid att komma till Huså många gånger framöver, det Huså som vi vet att dom båda tycker så mycket om.

Stort tack för det arbete och engagemang du la ner på föreningen under dina år som ordförande!

Styrelsen och alla övriga medlemmar

Ny förtroendekvinna för Nils-grenen

Här presenterar sig den nya förtroendekvinnan - Carin Löf Larsson

Jag är född och uppvuxen i Kingsta by i Jämtland. Är femte barnet i en syskonskara av sex barn, vi var tre flickor och tre pojkar. Två av mina systrar dog tyvärr i unga år, Ulla när hon var 14 år (1947) och Eva när hon var 21 år (1956). Bland mina bröder har Örjan tidigare varit förtroendeman i föreningen.

Vid sexton års ålder började jag arbeta på Östersunds-Postens annonsavdelning. Efter några år där började jag arbeta på Skogsvårdsstyrelsens kansli. Kände så småningom att det enda sättet att komma vidare i livet var att förkovra sig utbildningsmässigt. För min del blev det olika kurser inom sekretäretutbildning och därefter företagsekonomi. Jag hör med andra ord till de personer som har gått den långa vägen. Eftersom jag arbetade heltid fick utbildningen ske på kvällar och helger, men idag är jag väldigt glad över att jag kämpade med detta.

Min man Ulf, som är egenföretagare inom reklam- och inredningsbranschen sedan 1989, träffade jag 1960 och vi gifte oss 1961. 1964 föddes vår son Peter. Han bor i Stockholm, där han arbetar som marknadschef och är sambo med Lynn Gans från USA, som arbetar med internationell kommunikation. De har dottern Macie ett och halvt år. 1966 föddes vår dotter Pia. Hon bor i München, är Marketing Communication Manager inom Fujitsu Siemens Computers och gift med Krister Norrman, internationell civilekonom som arbetar inom Nike-koncernen.

Vi lämnade Ås och Jämtland för Norrköping och Östergötland 1969, och detta på grund av att Ulf blev handplockad av en head-hunter till Sveriges då största köpmannavaruhus Spiralen som intendent. För mig var det en stor sorg att lämna Jämtland, men vi besöker ofta vårt kära Jämtland, och vi säger fortfarande att vi åker hem när vi åker dit. Ulf är från Östersund. Genom medlemskap i Round Table respektive i Ladies Circle (LC) fick vi snabbt en fin vänskapskrets i Norrköping. Jag arbetade många år i styrelsen för LC, ett arbete som var roligt och stimulerande. Mitt bästa år inom LC var det år jag var rikssekreterare. Ulf är medlem i Rotary och jag har blivit tillfrågad om medlemskap i Inner Wheel men tackat nej. Tycker att jag gjorde mitt inom LC.

I Norrköping har jag arbetat på stadsarkitektkontoret i nio år och ett år som vd-sekreterare hos Ulf Eklöf, Stadium-koncernen. De sista arton åren innan pensionen arbetade jag på Revisionsbyrå Ernst & Young som sekreterare och några av de åren även som revisorsassistent.

Mina fritidsaktiviteter är många. Motionsmässigt blir det långpromenader, gympa, vattengympa, tennis, golf och skidor - både på längden och utför. Dessutom målar jag akvarell, något som för mig är både glädje och skön avkoppling. Glömmer både tid och rum när jag försöker skapa olika motiv. Men jag tror att det tar lång tid innan jag är någorlunda överens med färgen och penseln, om vi över huvud taget blir det någon gång, Det är mycket svårare än jag trodde att det skulle vara.

Men den största lyckan just nu är lilla söta barnbarnet Macie. Hon ger mig mycken glädje och styrka. Vi är ofta tillsammans genom att föräldrarna arbetar mycket och jag har då den stora turen och äran av få sköta om henne. Några av alla underbara stunder är att få vara med henne vid babysången i Adolf Fredriks kyrka och att gunga i Tegnérslunden i Stockholm och där även få klappa på Astrid Lindgrens byst. I Norrköping är höjdpunkten att mata sjöfåglarna nere vid Bråviken i Lindö.

Carin Löf Larsson finner du på sidan 309 i Släktboken

Familjerna Ekholm i Gammelstad

I några rader nr 14 kunde vi läsa om Katarina Lalander-Hamnes som bor i Oslo och som nämnde att hennes föräldrar och systrar bor i Luleå, närmare bestämt i Gammelstad.

I våras kom jag i kontakt med Katarinas mamma Margareta Ekholm, som sedan skickade mig en artikel om döttrarna Anna och Fredrika och livet med dem. Artikeln skrevs 2003 av Marie Skoglund för Hemmets Journal. Margareta vill gärna dela med sig av det som skrivits där, och vill med detta efterlysa om det finns andra i Lalandersläkten som har barn med funktionshinder. Margareta skulle gärna vilja veta om det finns fler familjer, eller om dom är de enda som ”drabbats” av detta. Om så inte är fallet, undrar Margareta om det finns intresse att skapa ett nätverk och eventuellt finna gemensamma erfarenheter.

Katarina var två år när Anna och Fredrika föddes och efter 2 ½ år kunde läkarna konstatera att tvillingarna hade en CP-skada. Innan man fick det beskedet hade det varit många frågetecken, många undersökningar. Anna och Fredrika som snart fyller 40 år, kan tack vare vårdreformen bo i ett eget boende, en trerummare, i ett gruppboende i Gammelstad. Där har de sitt hem med saker hemifrån, Annas färgstarka målningar, krukväxter, ljus och annat som gör det hemtrevligt. Dit kan föräldrarna komma på besök som vilken familj som helst, en stor skillnad mot om de bott på institution. Några av er har kanske träffat Anna och Fredrika i Huså eller när de deltagit i Släkttmöten.

Vägen dit från Margareta och Rubens hem är inte lång, några få kilometer, men innan flickorna kunde komma till det egna boendet har vägen varit lång, det har varit många jobbiga år med många funderingar. Varje framgång har inneburit mycket slit. När Margareta tittar tillbaka tror hon dock att hon och hennes man Ruben, har och har haft mer glädje av Anna och Fredrika än många har av sina friska barn. Hon sörjer inte längre allt det som tvillingarna skulle missa, nu ser de dem som de är - med handikapp och allt. "Dom är tjugiga tjejer med härliga personligheter och har utvecklats otroligt utifrån sitt utgångsläge." Dom tycker om att laga mat, lyssna på musik och sköta om sitt hem. Men Margareta bedömer att hon och Ruben nog aldrig kommer att helt acceptera det liv dom fått. Men dom har lärt sig att leva med det, det finns dock en sorg att inte få uppleva att Anna och Fredrika bildar familj. Oron finns förstås över hur det skall bli för tvillingarna när dom själva inte längre finns.

Margareta, Anna och Fredrika Ekholm

Foto Anders Alm

För Margaretas del har flickornas situation inneburit att hon även arbetat med utvecklingsstörda barn utom hemmet, dels arbetade hon som specialpedagog på barnhabiliteringen i dryga 25 år och hon utbildade även sjukhuspersonal. Margareta har även varit en drivande kraft i Föreningen för utvecklingsstörda barn. Där har hon dels varit ordförande i både Luleå- och Norrbottenavdelningarna, dels rådgivare åt vilka föräldrar. Föreningen har betytt oerhört mycket för Margareta, genom den har hon lärt sig mycket, men också fått många vänner. Många gånger är Margareta trött på att höra att hon är duktig, hon menar att det hon gjort, det har hon gjort för att det känts roligt och rätt. Hon betonar att det är intressant att se att man som förälder för det mesta klarar det som vi ställs inför.

Margareta och hennes man Ruben har varit gifta i över 40 år, och dom har olika andningshål där dom får möjlighet att ta en paus, få nya krafter. För Rubens del är det mest jakt och för Margareta är det kultur i alla former, dessutom har familjetraditionen golf blivit ett nytt intresse för Margareta. Det var nämligen pappa Ture och mamma Karin som var med och startade Luleå Golfklubb 1955. Bätte sent än aldrig. Att bjuda goda vänner på fest är också något som Margareta och Ruben tycker är roligt och det intresset har Anna och Fredrika ärvt. Nu planerar de för fullt för 40-årsdagen under julen och då blir det stor fest och Öppet Hus hemma hos dom.

Margareta Ekholm och hennes familj hittar du på sidorna 224-225 i Släktboken.

Du kan komma i kontakt med Margareta via e-mail: 0920253335@telia.com eller tel: 0920-25 33 35

Några ord om några rader

I linje med det som styrelsen arbetar efter - att sprida engagemanget, att göra fler delaktiga i arbetet med vår förening och att ta tillvara på de olika kompetenserna som finns - så är det dags att även hitta en ny lösning för arbetet med *några rader*.

När jag först blev tillfrågad om jag ville ställa upp som kandidat till ordförandeposten var jag mycket tveksam, och jag var det under en lång tid. Att skriva i *några rader* har, som jag sagt så många gånger förr, inneburit att jag lärt mig mer och mer om släkten för varje nummer, att jag kommit i kontakt med så många underbara människor och att jag fått så mycket tillbaka. STORT VARMT TACK! Det var en anledning till att jag tvekade. Men det fanns även andra ännu starkare orsaker till min tvekan. Men så gjorde jag en sammanställning av föreningens funktionärer - och vad inser jag då - jo jag gick in som redaktör 1998! Det var med andra ord dags för mig att lämna, oberoende av om jag skulle kandidera och oberoende av hur valet gick. Det var dags för föreningen att ta nästa steg i tidningens historia. Jag insåg också efter att ha haft förmånen att arbeta med föreningens nye webbadministratör, att vi nu har ytterligare ett medie, genom vilket vi kan nå ut till många av våra nuvarande och presumtiva medlemmar. Det finns även förbättrade tekniker att använda i samband med produktionen.

På årets släktföreningsmöte valdes ingen ny redaktör för några rader, av olika anledningar. Jag blev utsedd till dess ansvarige utgivare i egenskap av föreningens ordförande. Arbeta pågår nu med att identifiera och diskutera med olika personer som kan utveckla tidningen vidare. Som vår förre ordförande PO sa på släktemötet, så kan vi vara stolta över att ha en tidning som utkommer regelbundet, är innehållsrik och som speglar såväl släktens nutid som historik. Stort tack till Nils M Lalander som tog initiativet till *några rader*, och till honom och Maria Wiell för allt arbete dom gjorde med att bygga upp tidningen. Det var "ett hästjobb". Jag hade bara att "ta över" ett färdigt koncept, och har fortsatt på det sätt som jag har trott på, och som jag har haft möjligt att utföra det på. Under några år var min tid också mycket begränsad för detta uppdrag - men jag fick tillåtelse av AU att hålla det på den lägre nivån då. Det var desto roligare att ta nya tag.

Nu är det dags för nästa fas. Vill du vara med? Vi behöver din hjälp att producera tidningen, men också förslag på innehåll, med artiklar, med notiser, med bilder, med dina tips på hur vi gör vår släktförening trivsamt och hur vi fortsätter det arbete som våra anhöriga startade för 60 år sedan! Nästa nummer kommer med stor sannolikhet att ha fokus på musik/konst - alla konstnärliga släktingar. Kom med förslag, var med och bidra! Andra teman kan vara yngre som bor/arbetar utomlands; släktgårdarna i Jämtland; fina släktgemenskaper - visa på/inspireras av goda förebilder.

Birgitta Nordenman, ordförande

VIKTIGT - INBETALNINGSKORT

En hel del släktingar som var medlemmar 2004 har inte förnyat medlemskapet i år. Vi skickar ändå ut restupplagan så långt lagret räcker till er tillsammans med ett inbetalningskort för avgiften 2005 och hoppas på att du fortsatt vill vara medlem. Tryckning och utskick av tidningen är dyrt, därför kan vi tyvärr inte skicka nästa tidning om inte avgiften betalas. Vill ni göra inbetalningen för 2006 på samma gång så går det naturligtvis bra.

Kassören

Avgiften betalas in på föreningens postgirokonto 16 63 36 - 8.

Här fortsätter Per Lalanders egen berättelse - Några minnen från mitt liv - nedtecknad i början av år 1940

6:te Kapitlet

Såsom diversearbetare

Som framgår av vad i föregående kapitel skildrats avslutades tiden som fabriksarbetare redan sommaren 1892.

En händelse inträffade samma höst, noggrannare bestämt den 1 november, som blev en vändpunkt ifråga om levnadskall. Nämnda dag lämnade min far detta jordiska, och hans ande flyttade till paradiset underbara boningar. Under senvintern det nämnda året var han sysselsatt med att i potatiskällaren sortera ut frusna potatisar och hade samtidigt placerat glödande kolgrytor i källaren för uppvärmning av densamma. - Han hade icke tagit med i beräkning hur riskabelt detta tillvägagångssätt var och bäst som han var i färd med sitt arbete blev han kolosförgiftad och hittades någon timme senare till utseende livlös. - Sedan han blivit utburen i friska luften återfick han dock medvetandet, men kunde icke övervinna de giftiga kolosgasernas verkningar. Dessa verkade nerbrytande och förlamande och snart måste den förr så fysiskt starke och härdade odalbonden Jacob Jacobsson i Vikböle erkänna sig besegrad och intog sängen redan någon gång i maj. Vid minnet av min fader känner jag det ofrånkomligt att i detta sammanhang få säga att en bättre fader hade vi icke kunnat önska oss. Hans karaktär var omutlig, sålunda kan jag icke tänka mig att far skulle tillåtit sig en orättvis handling, falskhet var något fullkomligt främmande för honom och en osanning var otänkbar då det gällde far.

Om naturens lagar nu äro sådana att barnen i något avseende ärver sina föräldrar, anser jag att vi som nu stodo sörjande vid en älskad fars dödsbädd, vi lämnades icke medellösa om vi blott hade i arv erhållit något av vår faders goda egenskaper och begåvning.

Då jag nämner begåvning anser jag mig icke kunna förbigå att omnämna åtminstone ett av vår faders utpräglade anlag, nämligen hans sinne för räkning. Hans specialite var huvudräkning, han hade nämligen icke fått lära sig den ädla skrivkonsten, men då avdelningsingenjörerna under banbyggandet roade sig med att uppställa tal i exempelvis bråk, som de själva med svårighet kunde lösa, visade det sig att far med sin fenomenala färdighet i huvudräkning lätt löste deras uppgifter. Då jag ännu var en yngling vid fars frånfälle, hade jag vid denna tid icke hunnit förstå vilken betydelse det låg däri att få räkna den till sitt utseende obetydliga och bland samtid obemärkta f.d. gruvarbetaren från Huså gruvor, som sin fader.

Under senare år i mitt liv har jag ofta tackat Gud för minnet av far och hoppet om återseende i den rättfärdigas uppståndelse är mitt stora glädjeämne

Jag har redan nämnt att en vändpunkt i mitt liv inträdde i och med fars död. Jag erhöll till förmyndare en av fars bästa vänner nämligen vår närmaste granne f. d. gruvbyggmästaren från Fröå gruva, sedermera hemmansägare i Vik, Simon Andersson och i fars ställe inträdde min farbror, den förut omnämnde Per Jacobsson, Björnänge gård.

Då far förnam att han nalkades slutet av sitt liv bad han mig att skyndsamt kalla denne sin ende broder för att anförtro honom sin sist vilja. Det var för mig en gripande stund då jag såg de båda brödernas avsked och då jag hörde far framstamma dessa ord, som också blev hans sista här på jorden, ”kom ihåg Per, jag menar lill-Per”.

Såväl min farbror, som min förmyndare voro båda synnerligen ansvarsställande och till sin karaktär hederligheten personifierad och togo det uppdrag som de erhölet på fullaste allvar.

Det gällde nu att finna ut bästa möjliga för att trygga skyddslingens och myndlingens framtid. Detta var dock ingen lätt sak. - Den som de här hade att bära ansvaret för syntes dem säkerligen hopplös. - Vad han än försökte sig på syntes han icke ha något utpräglad håg eller fallenhet för. Att tänka sig något annat än kroppsarbete föll ingen in. - Min äldre bror Anders var det något annat med, han röjde ju gåvor, men vad beträffar dem, som fått sig det föga avundsvärda uppdraget finna en lösning på framtidsproblemet för ynglingen Per, de hade icke fått någon lätt uppgift. Än försöktes skogsarbete men det var allt för krävande för en som nyss lämnat pojåkåren, än finna vi ”problembarnet” som vedkapare vid Forssa-sågen, än i pålningsarbete, som bestod i att hålla i en repstump och delta i sjungandet av stroforna: Hejarn går och hejarn går, och ettan slår etc. till sista strofen slutade med ”hejarn står”. Vi finna vår yngling vid grusningen av järnvägen, vid dytagning och slutligen vid även på försök som byggnadsarbetare. På mors enträgna begäran se vi den ”hopplöse” innanför butiksdiskens hos firma Larsson & Eriksson, Duved och även en kortare tid hos firma Larsson & Jonson i Järpen, men i allt detta och mycket annat som prövades syntes det icke vara något som fångade intresset. Givetvis skulle det äga sitt intresse att försöka skildra något av mina minnen från detta växlingsrika liv då jag var på jakt efter den sysselsättning som jag möjligen kunde ha anlag för, men då icke mycket har nämnvärt intresse av mina hågkomster från dessa år vill jag härmed återvända till mina ansvariga beskyddares tankar om den, som jag lovat att vara i faders ställe för.

Jag föreställer mig att en dag mötes dessa hedersmän jämte kanske också min mor var inbjuden till sammanträdet. Den fråga som förekom på dagordningen var:

Vad skola vi ta oss till med för åtgärder för att få någon passande plats för Per?

Ingen protokoll fördes och inga åhörare voro närvarande, vi måste därför härtänka oss såsom det mest antagliga att någon av farbröderna inledde frågan med ungefär följande ord: ”Jag känner mig orolig för vad det skall bli av Per. Som Ni vet så har han deltagit i skogsarbete i flera vintrar. Jag tyckte det var synd om honom här om året då han var med om grusning av banan, det har berättats mig att då grusningen skulle börja där uppe i grusgropen vid Gevsjön så lär alla de, som varit med förut om detta arbetet ha skyndat sig och valt ut sådana grustag, som vore lätta att lasta från och Per hade måst taga ett småstenigt verkligt hårdarbetat ställe. Jag känner mig både stolt över honom och sorgsen, då det berättades för mig att han och hans kamrat likväl hade sin vagn lastat lika fort som de andra. Stolt, därför att jag förstår att han brås på sin far, men sorgsen därför att jag är rädd för att han ej kan stå ut med ett så omänskligt arbete i längden. Det har också berättats mig från Ånn där per var med på dylastningen - Myran därifrån dyan togs låg nedanför stationen och kärrorna som voro mycket stora måste lastas fulla. Kom så härtill regnigt väder, vilket gjorde att dyan dels blev tyngre och dels att landgångarna blevo hala. Det lär ha varit något av det svåraste av allt arbete, som kan förekomma vid järnvägen, men Per hade även i det arbetet kunnat få sin vagn lastat lika fort som någon annan. Men då jag tänkt på huruvida hans far skulle ha tillåtit att Per skall behöva slita så ont som han måste göra, under sådant slavgöra, så är jag alldeles säker på att han aldrig skulle tillåtit det. Vi ha ju oss också bekant hur han arbetat för bönderna här och gått i dagsverksarbete, men det är ju icke mycket lönande och under alla förhållanden inte något för framtiden. Det förvånar mig mycket att ej Lars Larsson i Duved lät honom stanna som handelsbiträde, ty det tycker jag att han skulle ha anlag för något så borde det ha varit för handel. Men efter vad jag kan förstå så hade han troligast

icke behov för någon fler i butiken än en, och då Erik Mattson varit där förut, ej tänker sluta, så torde det ej vara så mycket att undra över om ej Per fick stanna kvar. Jag har talat med kristen i Änge om vad han tror, huruvida per kan ha någon framtid, som byggnadssnickare, men som han uttalade sig hade han icke så stora förhoppningar.

Då vi nu kommit tillsammans anser jag att vi böra försöka enas om ett förslag som jag har tänkt på. Det är nu så att soldaten för roten Björnänge har fått avsked och, som det heter, ”de vakanta numret skall tillsättas”. Lönen är numera 150:- för år och tjänstetiden är ju ej mer än regementsmötet, som räcker ungefär en månad sedan rekrytskolan är genomgången. I förhållande till de allt svårare arbetsförhållanden anser jag för min del att vi skola föreslå Per att han tar denna anställning som soldat.

Detta tal, som framsades med känsla och övertygelse, vittnande om ett verkligt intresse för Pers framtid, gjorde ett mäktigt intryck på de närvarande och den andre av farbröderna nickade då och då som ett tecken på bifall.

Efter vad som senare erfors skulle dock mor ha varit betänksam och kanske gjort någon invändning. Det var säkerligen tungt vägande skäl som lågo till grund för hennes betänksamhet. Soldatens yrke hade icke så särdeles god klang i hennes öron, hon var en synnerligen intelligent affärsbegåvning och då hon hörde att det var fråga om att skriva under ett kontrakt förstod hon att här kunde hennes gosse bli bunden med villkor, som han senare ej skulle komma att finna sig i. Hon kände till pers anlag för ombytlighet. Det är också möjligt att hon var orolig för det sällskap som hennes innerligt och ömt älskade barn kunde komma att dragas in i. Jag känner det nu vid nertecknandet av mina hågkomster från de underhandlingar, som därefter inleddes med mig, som ett behov att få göra en eller annan reflexion till desamma, detta av den anledningen att det för mina egna, mina syskon och deras barn, och många i min bekantskapskrets kan ha förefallit en smula egendomligt att ansvariga, hedervärda personer som voro anförtrödda uppgiften att stå i fars ställe, kunde vara så förblindade att de ens kunde föreslå något så vanvettigt som att söka förmå en yngling ännu ej fyllda 18 år, att skriva under ett kontrakt som var bindande för i första hand 33 år och som vidare förpliktade till att med vapen i hand gå ut som försvarare för, som det så vackert hette, hem och härd.

Vid denna tid, år 1893, hade upplysningen bland dem, som berördes av dessa frågor stigit så mycket att rotehållarna numera icke kunde besätta vakanta rotenummer, varför de i stället fingo böta och ett nytt system blev infört, då det gällde att fylla luckorna, nämligen anställande av fast anställda volontärer, som anställdes för en tid av två år.

Då jag nu så lång tid efter denna händelse, tänker på att det fanns personer, däribland mor, mina syskon och andra mig närstående personer, som hade vunnit livserfarenhet och, som förstod innebörden av vad ett dylikt kontrakt hade för betydelse och vilka följder det kunde få, när jag nu tänker mig dessa, se mig underskriva ett slavkontrakt, som praktiskt taget gjorde mig ”livegen” för hela mitt återstående liv, då reagerar allt inom mig och jag förstår nu att de måste ha varit förblindade av rotehallarens övertalningsförmåga och att de blivit påverkade av de synpunkter, som jag låtit min farbror och min förmyndare vid deras sammanträde få uttala.

Då jag skrev under detta kontrakt visste jag givetvis icke vad jag gjorde. Min nödställda belägenhet utnyttjades för själviska syften, i rotehallarens intresse låg att få det vakanta rotenumret besatt, de frågade icke efter om en ung mans framtid fullkomligt stängdes för möjligheterna till utveckling, de frågade icke efter om de senare komma att betraktas som bedragare av den som blivit bedragen. När deras kontrakt väl och vackert var underskrivet då kände de sig nöjda.

Jag har ej kunnat underlåta att så noggrant som möjligt återgiva omständigheterna, som voro förknippade med detta bedrövliga kontrakts tillkomst, som längre fram kom att visa till vilka olyckliga konsekvenser det kom att leda.

Fortsättning följer i nästa nummer.

Per Lalander tillhör Jacob-grenen och du hittar honom på sidan 223 i Släktboken

Hemsidan - www.lalander.org

På hemsidan finns information om:

1. **Nyheter** - där läggs all aktuell information ut. Aktuellt i vinter/vår blir information om försommarens Arbetshelg/-dagar. Håll utkik - kom med konstruktiva synpunkter tack!
2. **Styrelsen** - där finns information om styrelsen (som inkluderar de olika förtroendekvinnorna och -männen) och **Valberedning**.
3. **Styrelsens verksamhet** - här finns information om styrelsens arbete och vilka beslut som fattats.
4. **Våra stugor** - där finns en beskrivning över våra stugor, vem som ansvarar för uthyrningen, vilka veckor som stugorna är uthyrda och vad som gäller vid uthyrning. **OBS ändring när det gäller den som ansvarar för uthyrningen.**
5. **några rader** - äldre nummer läggs ut på hemsidan, där kan man se tidningen med bilderna i färg - och skriva ut om man så önskar.
6. **Släktföreningsmöten** - information om några av de möten som hållits genom åren.
7. **Ändringar och uppdateringar av Släktboken** - Gå gärna in där och se om du hittar fler korrigeringar som behöver göras - TACK.
8. **Släkter i västra Jämtland** - en sammanställning som innehåller ca 10 000 personer med rötter i västra Jämtland
9. **Förteckning över Släktföreningens publikationer**
10. **Engelsk version** - den delen skulle vi vilja utveckla. Bidra gärna med översättningar.

På hemsidan finns **vackra bilder från Huså med omnejd**, men också en mer beskrivande **artikel om Huså**. Vi måste alla hjälpas åt att locka folk till Huså - och Åre!

Välkommen att besöka hemsidan - och att ge ditt bidrag, liksom att hålla hemsidan uppdaterad.

Mer om ekonomin

Som ni kan se av Balansräkningen så finns det pengar i kassan, men efter att ha gått igenom allt som bör/behöver göras så kommer vi att behöva mer pengar - speciellt till upprustningen av grunden på Fogdegården (en fråga som diskuterats i 20 år) och på sikt anslutning till Huså vattenförenings nät.

Styrelsen hoppas på en ökad uthyrning av stugorna. Det finns nu även prissatt vad det kostar att hyra "en dag eller fler" och vi hoppas att korttidsuthyrning skall passa såväl alla oss medlemmar som andra släktingar och vänner. Om det inte passar in i dina planer att hyra, kanske du kan inspirera någon annan att göra det. Att locka/inbjuda fler att bli medlemmar, att köpa böcker eller släktnålar (finns för 25 kr plus frakt hos Janne Leijd) är andra sätt att stärka verksamheten. Många har genom året gjort donationer och om någon har bra inköpsmöjligheter för byggmaterial, eller vill bidra till specifika "tillskott" i stugorna (lista finns för intresserade), eller förvärva någon "liten tavla" från Pelle Lalanders kvarlåtenskap så välkomnar vi det - alla bidrag är mycket välkomna.

Medlemsavgift i Släktföreningen

Avgiften är 100 kr för enskild medlem, 150 kr för familj. Avgiften för yngre medlemmar, dvs för dig som ännu inte fyllt 25 år, är 30 kr. Vi hoppas naturligtvis att även ni som flyttar hemifrån vill bli medlemmar - och att alla medlemmar försöker värva nya!

Välkommen att bli medlem i föreningen - föreningen behöver dig!

Birgitta Nordenman - ny ordförande

Bamses farmors pannkakor är det bästa som finns - Isak med mormor på Kolmården

Birgitta

Vatten hör också till det bästa som finns - Elias vattnar blommorna i mormors trädgård

Under åren som redaktör har jag kommit i kontakt med så många människor som tycker att föreningen skall leva vidare - och vi har haft en dialog kring vad som är väsentligt, vad som gör att föreningen lever vidare och utvecklas - vad var och en kan bidra med, vad vi kan göra tillsammans. Inga lätta frågor - men trevliga. Det finns många tankar och idéer och framför allt vill allt fler att vi skall träffas, diskutera, uppleva trivsamma stunder tillsammans - lära känna varandra. Arbetshelgen i vår är en sådan konkret aktivitet. Att så många vill bidra på olika sätt gör att jag ser fram emot ordförandeskapet med tillförsikt, och förutom en styrelse på tio ordinarie och fem suppleanter så finns alla ni andra. Vi har redan börjat jobba efter mottot att den som är road av något, den som tycker att något är intressant, den gör ett bra jobb. Då kan man skipa alla dåliga samveten, för allt det som man inte hunnit med, inte haft lust att göra. Vi jobbar alla frivilligt, och tid och lust räcker inte alltid till.

Låt oss verka efter stadgarnas ändamålsparagraf. Den att tillvarata gemensamma släktintressen, att verka för sammanhållning inom släkten, att föra släktregister samt att samlas och bevara släktens minnen och historia.

En bidragande orsak till att jag började engagera mig i föreningen, var en inbjudan till Släktträff i Stockholm för snart 10 år sedan. Då fick jag mer kunskap om föreningen och dess verksamhet - i en trivsam samvaro med de personer som då deltog. Jag kände att jag ville vara med och föra arvet vidare från föreningens grundare. Min mormor - Stina Wågland - var alltid engagerad i föreningen, hon var även suppleant i styrelsen, min morbror Reidar var med i Smedstorpets uppbyggnad, inte minst elinstallationerna, liksom i byggkommittén för Fogdegården och min pappa Hilding var revisor under många år och min mamma Astrid var den som berättade om alla släktingar - dom som jag nu får tillfälle att träffa och att läsa mer om. Jag har också hittat att jag var med på ett släktmöte 1955.

Min familj (Boströms), mamma, pappa, jag, mina systrar Gunhild och Kerstin bodde i Näliden, där vår pappa var kamrer på Nälidens Ullspinneri. Jag är med andra ord uppvuxen i en miljö med vadmal, garn och filter. Där arbetade även min mamma under senare år, annat som hon hade möjlighet att arbeta med utanför hemmet var som föreståndare på barnkoloni i Åsa, Halland. Efter studenten i Östersund åkte jag till Uppsala (och där bor jag kvar) för att komplettera mitt matematikbetyg, eftersom jag "bara" gick reallinjens biologiska gren, för att sedan söka till KTH och Chalmers för att läsa kemi. Jag kom också in, men av olika anledningar - mer och mindre dramatiska - blev jag kvar i Uppsala, och fortsatte där till en fil mag i matematik, kemi och statistik.

När våra döttrar blivit något äldre fortsatte jag inom den akademiska världen och disputerade i bio-fysikalisk proteinkemi inom blodkoagulationsområdet. Därefter hade jag ett sk post-doc stipendium vid Medical University i Charleston SC. Där fick vi, förutom att få en förståelse för hur det är att vara invandrare, se hur de med afrikanskt ursprung fortsatt blev nervärderade, inse hur få det var som varit utanför den statens gränser men trots det visste hur världen skulle styras. Förutom jobb och skola kunde vi ta del av en sydstatskultur som skiljer sig från det vi var vana vid, och vi kunde njuta av ett klimat som innebar bad från mars till oktober, uppleva höga luftfuktigheter, orkanvarning som ”bara” blev en tropisk storm (tänker ofta på den höga vattennivå som blev då, när jag ser översvämningarna i orkanernas spår), alligatorer, palmer med lianer utanför huset, pelikaner och jättesköldpaddor när vi badade - och magnolior och andra blommande buskar och träd. Magnolior ger mig fortfarande positiva vibrationer, jag har många underbara minnen förknippade med magnolior, och det inspirerade mig senare att använda magnolia i mitt företagsnamn. Mer om det vid ett annat tillfälle.

Jag träffade Hans Nordenman, infödd Uppsalabo vilket inte var så vanligt i studentkretsar, redan under mitt första år i Uppsala, och vi gifte oss och fick två underbara döttrar - Ulrika och Rebecka. Hans och jag gick skilda vägar och för tillfället finns ingen hjärtevän i mitt liv. Genom äktenskapet med Hans blev jag delägare i det VVS-företag som hans farfar startade. Där var jag aktiv speciellt efter att Comfort-kedjan initierades. Jag var ledamot av den nationella styrelsen och ansvarade för vår Comfort-butik under några år. Jag är naturvetare och mycket teknikintresserad, så detta trivdes jag med, bra kunskap att ha. Under mer än 30 år har jag varit ledamot av olika styrelser, såväl företags- som föreningsstyrelser och jag har fortsatt några uppdrag, även om jag avböjer omval efter hand. Efter året i USA och skilsmässan började jag arbeta inom olika koncerner med anknytning till min utbildning - Pharmacia, DYN0 och Procordia. Spännande, utvecklande jobb främst inom marknadsföring, affärsutveckling och företagsledning - alla innebar internationella resor. För drygt 10 år sedan startade jag mitt egna företag Magnolia - För kreativ utveckling AB.

Under en tid var jag mycket aktiv inom Rotary, och jag var distriktsguvernör 2001-2002. Det var ett uppdrag som ändrades från det att jag accepterade att bli nominerad, till dess jag skulle vara aktiv. Vårt distrikt fick nämligen ett uppdrag att vara med och utveckla Rotary i Ryssland tillsammans med tre andra distrikt. I den europeiska delen av Ryssland har vi ansvar för ett ”mellanområde” som sträcker sig från strax söder om Moskva till Arkhangelsk. Det blev verkligen ett utmanande uppdrag, och gav en inblick i delar av Ryssland som jag aldrig skulle ha fått annars. Jag vet nu att vi bor i ”paradiset”, med det ryska perspektivet finns det inte mycket att gruffa över här.

Jag tycker mycket om att resa, och har haft möjlighet att göra det även privat. I Uppsala med omnejd finns ett stort utbud av kulturaktiviteter som jag gärna tar del av. Jag guidar gärna, så ni är välkomna att komma hit och upptäcka allt som vi har att bjuda på. Jag tycker om trädgårdar, att läsa, promenera, och cykla. Jag spelar lite golf (är arkivarie i klubben), är med i olika föreningar, men försöker minimera även det för jag blir alltid så engagerad när jag börjar med något och jag vill nu för tiden ha tid för sådant som känns viktigt, meningsfullt. Dit hör mina barnbarn Isak 4,5 år och Elias 2 år samt viktiga vänner. Allt för många av mina vänner blir sjuka, livet är skört, det är viktigt att ta tillvara på de dagar vi har - viktigt att hitta glädjen, att uppskatta det man har.

Somebody said...

“Don´t make something unless it is both necessary and useful; but if it is both necessary and useful, don´t hesitate to make it beautiful.”

Varmt tack för förtroendet, varmt tack för all support!

Barndomshemmet

Här berättar Nils Lalander minnen från sitt barndomshem i Danderyd utanför Stockholm.

När jag var 80 år sa chefsläkaren till mig att efter 80 kommer åldrandet som ett skott. Man lever sitt vardagliga liv och man tycker att man är precis sitt gamla jag. Plötsligt är man inte längre det.

Det är en tråkig upptäckt. Kroppen orkar inte längre med stock och sten. Nästan med en gång märker jag att jag inte längre orkar vad jag alltid orkat. Underhåll av hus och hem börjar släpa efter. För några år sedan var det lätt att resa mellan Danderyd och Häverö, men mellan Öland och Roslagen har resorna blivit tyngre. Fliten börjar avta.

Orden kommer inte lika lätt. Namnen! Namnen! De behöver längre tid på sig för att komma fram. Så försmädligt! Jag vet så väl vad han eller hon heter, namnet ligger på tunga, varför kommer det då inte ut? Ack denna otåliga väntan på att polletten till minnets namnarkiv skall trilla ner.

Jag läser en tjock bok av en professor som skrivit om minnet. Han förklarar vilka delar av hjärnan som blivit slöare och vilka som är som tidigare. Han tröstar mig med att det är så mycket annat som jag kan. Han ger mig tips hur jag kan slappna av så att minneskrampen släpper.

Gamla kolleger och arbetskamrater i samma ålder som jag och som jag håller kontakt med beklagar sig över samma fenomen. Somliga råkar ut för stroke och tidsödande rehabilitering.

Jag håller på att bli gammal. Det hade jag aldrig räknat med.

Vad händer med mina händers verk?

Mina händers verk kommer jag inte att kunna behålla. Det är tunga beslut att ta. Enda trösten är den nya ägarens förtjusning över mina egenhändigt byggda stugor och timmerhus som nästan är som en egen by där marken på våren är översållad av orkidéer. Möblerna får följa med på köpet. Men alla de kära böckerna? De får skjuts till Öland. De måste tränga ihop sig med de andra platsinnehavarna. På något sätt. Det märks att bokdammet ökar.

Under loppet av två år säljer vi tre fastigheter. Men barndomshemmet? När vi flyttade till Öland, inte bara över sommaren utan för året-runt-boende, hade vi ingen möjlighet att ta med våra böcker, tavlor, möbler. Alla utrymmen var redan utnyttjade. Vi trodde inte att vi skulle stanna så länge på ön. Men barndomshemmet behövde ju tillsyn. Vi hyrde ut hela huset till en vänskapligt sinnad ambassad. Hyresgästerna trivdes med oss och vi med dem.

Visst saknade vi böckerna. Men det går inte att resa 60 mil till Stockholm, ringa på dörren och säga: ”Den och den boken vill vi gärna hämta.” Istället såg vi fram mot den dag då hyreskontraktet sades upp, den dag då den trevliga hyresgästen och hans familj befordrades till en ännu högre diplomatisk befattning i hemlandet. Den dagen kom efter fem år och vi fick tillfälle till ommöblering.

Sköta om fastigheter på distans

Att vara fastighetsförvaltare på distans är inte utan besvär. Hantverkare ska rekryteras vid behov och arbetet kontrolleras, automatiska strålkastare bytas ut, staket repareras, takpannor ersätts, elnät, värmesystem ses över, eventuellt stopp i avlopp skyndsamt åtgärdas, elspis och tvättmaskin vid behov bytas ut, räkningar betalas, inbetalningar verifieras, kommunens plankontor hållas på gott humör, oljecisternen anpassas till nya regler, den snälla bokföringsfirman hållas à jour, skattemyndigheten hållas i helgd, fastigheten överlag underhållas. Och så vidare i en lång rad av måsten.

Ambassaden sa sig gärna vilja förlänga kontraktet. Men nånstans sa kroppen ifrån. Kroppen sa ”inte en gång till”. Jag kom ihåg vilka bekymmer vi hade haft med en del tidigare bosättare, alla stockholmsresor för att kontrollera märkliga hyresgäster, kontakterna med polismyndigheter - nej, nu räcker det.

Alla funderingar i familjen om alternativen, samtal fram och tillbaka. ”Det är i alla fall ditt barn-domshem.”

Pappa Arvid Jacob Lalander var tionde barnet av elva i syskonskaran från Resele. Ursprungligen gruvingenjör i Baku hos Alfred Nobel, fram till revolutionen, sedan anställd hos ett företag som byggde sågverk, redaktör för tidningen ”Uppfinnaren”, arbetslös under efterkrigstiden, blev anställd i lantmäteriet tack vare sina matematiska kunskaper. Ett tidigt uppdrag var att företa tomtindelning och uppmätning av Klingsta i Danderyd som skulle exploateras av en advokat Lagerkrantz.

Jätteeken

Det första pappa fick ögonen på när han skulle skaffa sig ett intryck av området var en jätteek, som dessutom hade en egendomlighet, ett vårbund. Ett vårbund är en sammanväxning av två trädstammar varigenom bildas en ögla. Genom den öglan drogs sjuka barn som sades därmed bli friska. Vid foten av denna ek rann en bäck i vars källa offrades pengar.

Pappa ritade till en tomt som han ville ha den, sökte upp exploatören, betalade en hundralapp i handpenning för tomten samt åkte hem till mamma i Råsunda och sa till henne: ”Nu har vi köpt en tomt i Danderyd”, en plats hon aldrig hört talas om förut. En tomt som visade sig vara en stenig, brant, otillgänglig backe.

Pappa bröt sten med spett och slägga. Mamma trollade fram den ena vackra planteringen efter den andra. Anlade köksträdgård. Folk började promenera förbi vårt hus och beundra hus och planteringar. Pappa byggde stenpartier och skapade den ena trappan efter den andra allt högre och högre upp i skogen. Pappa ritade hus och anlät snickare. Första huset 1926. Byggde om och till 1929. Byggde om och byggde till 1955. Hit kom släktingar och hälsade på. Farbror Nils från Lund. Faster Elva och farbror Gösta Bohm från Värmdö. Faster Teres från Kungsgården. Och många andra.

Teres var änka efter ett halvt års äktenskap. Hon hade från makens tidigare äktenskap ärvt en styvdotter som bodde hos henne förutom en styvson, Gösta Sundell. Kunde inte pappa se till att Gösta fick komma och bo hos oss några år och få en yrkesutbildning. Jodå, det var bara att komma, pappa var alltid en mycket generös man. Lantmäterit utbildningen kunde man inte få i någon skola, det skedde genom yrkespraktik. Gösta fick gå i lära hos min pappa och när han var klar lantmäteritekniker fick han arbete i Ljungby.

Eftersom detta projekt slog så väl ut, så fick pappa förfrågan om han inte kunde göra något liknande för kusin Anders Lalander från Resele. Jodå. Anders kom till oss, stannade några år och även han blev lantmäteritekniker genom pappas utbildning och fick därefter jobb i Kristianstad. Kusin Bertil Lalander bodde hos oss något år, han började så småningom hos LM Ericsson för vidare befordran till Saab och Linköping.

I pappas syskonskara bodde vi närmast Stockholm med faster Elva och Gösta Bohm på Värmdö som god tvåå. Mitt barndomshem blev ett gratis sommarställe, semesterhem och en tillflyktsort för stockholmsresenärer i slkten. För mammas del innebar det mycket extra arbete, och för min del att jag fick dela rum med de som bodde hos oss en längre tid.

I släktföreningens värderade skrift "några rader" berättas om andra barndoms hem. Det finns en atmosfär av Sörgården över dem. Det är det inte över den här historien. Det handlar om sparsamhet, penningbrist, spritmissbruk, gräl, hustrumisshandel och en auktoritär miljö. Både mamma och pappa var mycket flitiga. Pappa släckte sällan arbetslampan över sina kartor före klockan 23, Mamma arbetade hårt med hushållsarbete och trädgårdsskötsel samt att få pengarna att räcka i hushållet för att täcka avbetalningar och skuldräntor.

Nils mor Ingrid och far Arvid "Jacke" Lander

Nils med sonen Lars, sonhustru Aina och sondotter Sophia

Min mormor var inte biskopinna

Min mormor var de sista 30 åren av sitt liv intagen på mentalsjukhus i Härnösand. Hon hade gjort skandal genom att gå runt i stans butiker och säga sig vara biskopinnan.

Långt, långt efteråt insåg jag att mamma själv var mentalt störd. Hon led tydligen av sexualskräck, förhörde mig dagligen huruvida mina lekkamrater och jag, som var i 4-6-årsåldern, ägnat oss åt "dumheter". Det tog lång tid innan jag förstod vad hon menade: därmed ansågs någon form av sexuell aktivitet. I mammas begrepp "dumheter" ingick med tiden även att knycka frukt i trädgården eller smygröka - mamma spionerade ständigt på oss. Varje nekande bemöttes alltid med att "såg i dina ögon" att jag narrades. Trots alla försäkringar att jag var oskyldig till olika anklagelser dömdes jag till mörkarrest i en garderob. Stortjutande fick jag stänga in mig i garderoben. Det tyckte mina föräldrar var näpet.

Vad som också ingick i rutinerna var att åhöra hur mamma beskärmade sig över pappas låga inkomster och hans spritvanor - han kunde ta sig en bläcka på helgerna. Mamma förde en heroisk kamp mot alkoholen genom att gömma undan litrarna för pappa, hålla kontroll över motboken samt vaka över att pappa inte drack för mycket när vi var bortbjudna. I regel avslutade mamma sitt föredrag för mig med uppmaningen "Nils! Drick inte sprit!" På gamla dar sa pappa till mig att mamma räddat honom från att sjunka ner i alkoholträsket.

Mammas långa utgjutelser hur förfärlig pappa var kunde sluta med att hon avrundade med ett "Ja, men pappa är bra i alla fall". Det fick mig att skämmas över att jag bara höll med mamma i hennes fördömanden av pappa. Mamma lyckades med tiden att hos mig inympa en avsky för min förfärliga pappa.

Pappa bjöd också på åskådlig undervisning hur fånig och våldsam han kunde bli när han druckit för mycket. Jag glömde aldrig hur jag som femåring i nykterhetsivrande nit mitt för näsan på pappa knyckte en flaska sprit för att springa bort och gömma den. Pappa hann ifatt mig. Han slog mig med sina stora händer över hela kroppen och jag minns hur jag tänkte: "Ska han aldrig sluta slå?" Jag gjorde aldrig om bravaden. Då föddes inom mig löftet att jag som vuxen aldrig skulle lyfta en hand mot ett barn eller en kvinna.

En alkoholiserad svåger till mig i mitt andra gifte var också bra på att demonstrera hur ”charmig” ett fylllo är. Denne blev därmed för mig liksom min far en bra predikant för en alkoholfri livsstil.

Charmig och underhållande var min far däremot vid matbordet med sina kåserier om naturkunskap, botanik, historia, litteratur. Jag övertog gärna hans favoritförfattare, och jag gillade hans berättelser om och hans intresse för släktingar och Lalandersläkten. Nästan vid varje gemensam måltid plockade pappa fram ett uppslagsverk som komplement till hans eget encyklopediska vetande. Mitt intresse för uppslagsverk har säkert kommit den vägen.

Förhören

Förhör och utfrågning ingick i mammas pedagogiska system (även ris på bara stjärten till dess jag började skolan). Ända upp till studenten blev jag dagligen utfrågad och förhörd av mamma, ämne för ämne, skrivning för skrivning. Två ämnen gick hon bet på: franska och kemi. Fortfarande är franska mitt bästa utländska språk.

I mitt barndomshem spelade religionen ingen större roll. Pappa var agnostiker. Mamma höll styvt på bordsbön och kvällsbön. Det satte myror i huvudet på mina föräldrar att jag under gymnasieåren på lördagskvällarna ville gå på gudstjänst i Storkyrkan. Men det var för mig nästan enda chansen att komma ut när det inte handlade om ett biobesök med föräldrarna. För efteråt vankades det te med doppa hos Stadsmissionen vid Stortorget. Liksom det mest attraktiva: att tvärs över bordet prata sedesamt med de kristna kvinnliga gymnassisterna.

Ju högre jag kom upp i klasserna desto mer ändrade jag uppfattning om min far. Mina sympatier för honom ökade. Hans dryckesvanor ändrades, det förekom inte längre att han slog min mamma. Efter att först ha blivit chockerad och upprörd över sin sons uppstudsighet och ifrågasättande av hans auktoritet kom han alltmera att med jämnmood finna sig i att sonen valde att gå sina egna vägar, också i politiken. Jag blev kritisk till mammas ”sanningar” fastän jag väl förstod hennes omtanke om familjen. Jag tyckte synd om henne för hennes ständiga rädsla för ”vad folk skulle säga”. Hemma var mamma oslagbar när det gällde sarkasmer och ironier i de av alltför vanliga grälen som förekom i barndomshemmet.

Mamma lärde sig aldrig att jag var en egen individ. Själv var hon fostrad i ett hem med en diktatorisk far som drev en av hennes bröder till självmord, en annan broder blev bortjagad ur hemmet och en syster till henne att på äldre da´r hänga sig. Min hustru Maj, på den tiden hon levde, sa mer än en gång att hon aldrig skulle tåla att hennes mor behandlade henne som min mor uppträdde mot mig. I grund och botten tyckte jag ändå synd om henne för alla hennes vettlösa föreställningar.

Retur till barndomshemmet

Ett kvartssekel senare köpte min hustru Maj och jag ett hus i Vallentuna. Huset var inte helt färdigt. Nedervåningen var inte klar, snickaren som byggde huset åt sig och sin familj avled i en bilolycka och änkan tvingades sälja. Nu murade vi, snickrade, målade, tapetserade, inredde bastu och trivdes i det så småningom färdiga huset. Vi hade inte en tanke på att nå´nsin återvända till mitt barndomshem som jag lämnade så snart jag lyckats skaffa en lägenhet i Stockholm.

Mamma hade varit änka i sex år och fortsatte att bo kvar i Danderyd. Hon arbetade i sin trädgård, var rörlig, gick och handlade, reste utomlands men visade tydliga tecken på begynnande senildemens. Det förekom att hon ringde mig mitt i natten och sa att det kommit in inbrottstjuvar i huset. Jag alarmerade förstås polis och grannar, eftersom vi själva bodde 15 kilometer från henne. Hon ringde ofta till polisen. Jag tyckte att mamma borde ha lite hjälp av hemtjänsten med en del sysslor. Men en socialarbetare övertygade mamma om att hon skulle må mycket bättre av att flytta till en av socialtjänstens servicelägenheter.

- Vad skall jag göra av huset? frågade mig min mamma.
- Du kan väl sälja huset, eller hyra ut det, framkastade jag. Men mamma hade redan bestämt sig: "Ni skall flytta in där!"

Det var ingen lösning som tilltalade mig. Det fanns så många barndomsminnen som jag inte ville bli påmind om. Till slut beslutade vi oss ändå för detta steg. Något som medverkade till beslutet var att politikerna beslutat att lägga ner Roslagsbanan som vår dotter Solveig dagligen reste till skolan med. Vi skulle dessutom tjäna 15 kilometer på varje resa till jobbet.

Min gode vän Bengt Norsjö lyckades med det till synes omöjliga att under parollen "Rädda Roslagsbanan" förmå politikerna att riva upp beslutet och rusta upp tåget som idag fungerar utmärkt. Men då var det redan för sent, vi hade sålt huset i Vallentuna och flyttat tillbaka till barndomshemmet.

Kan man suddas ut barndomsminnen som man vill förtränga? Så gott det gick försökte vi bygga om och bygga till huset. Det lilla köket blev ett storkök sammanbyggt med matrummet. Hall och vardagsrum blev bibliotek. Längst ner blev extrarum och verkstad. Övre hallen blev ett rymligt arbetsrum. En vägg blev fönstervägg och så vidare. Men själva huskroppen gick i stort sett inte att förvandla. Den mörka garderoben från min barndom fick bli intakt fastän jag aldrig mer behövde stängas in där.

Reflektion över minnen

Min mors syster och hennes barn, särskilt dottern Ingabritt, som jag under barndomen träffade ganska ofta förlorade jag kontakten med. Men jag brukade ringa upp vid de stora helgerna och önska gott nytt...

En gång ställdes frågan: "Ska du inte komma ner till Öland och besöka oss?" - Jamen, varför inte, blev svaret.

Eftersom vi inte setts på 50 år sände jag över ett porträtt av mig, så att Ingabritt skulle kunna känna igen mig busshållplatsen. Där vid turistcentrum i Färjestaden steg en dam ut ur bussen. En face var hon på pricken lik min mamma som jag minns hennes utseende i 70-årsåldern. När hon vred på huvudet 45 grader var det min moster Hally jag såg. Jag fick en chock. "Gör om det!" sa jag till Ingabritt.

Vi ägnade oss under några dygn dagar och halva nätter åt att till skillnad mot vad vi vågat när vi var unga, åt att rättframt analysera vår uppfostran, rättframt bedöma våra föräldrars sätt att bete sig mot oss när vi var barn och unga. Samma auktoritära stil hade mött oss, vi hade kunnat lägga karbonpapper mellan våra mammors pedagogiska föreställningsvärld och deras i bästa avsikter genomförda tukt- och regianvisningar. Så stämde de. Blev vi bättre människor med deras sätt att söka forma oss? Lyckligare? Mer harmoniska? Båda fick vi ständigt höra att vi inte dög. Mammans egen idol var Sigvard, son till hennes äldsta syster, han var fyra år äldre än jag. Han hade det jag inte hade. Lång, reslig, blont självlockigt hår, charmerande leende. Sigvards stora porträtt stod alltid framställt på kaminfrisen.

Jag var avundsjuk på kusinerna Renström i Hörnefors, som av sina föräldrar alltid fick höra hur bra dom var. En gång sa jag till min kusin Sture Renström (numera avliden) att jag avundades dem all uppmuntran som deras föräldrar gav dem.

- Javisst, sa Sture. Men ibland blev det lite för mycket av det goda. Vi blev generade över alla lovorden. Så märkvärdiga var vi ju inte.

- - -

Nu, 80 år efter byggnationen, är barndomshemmet sålt. Strindbergs samlade verk (55 band) som kommer från Resele står i en av bokhyllorna. Min son Lars har övertagit matservis, tenn- och nysilverskålar och andra paradprylar som stod i Resele liksom ett par av möblerna som mina föräldrar, hans farmor och farfar skaffade sig när de för 85 år sedan satte bo.

Kanske kommer de en gång att tillfalla Sophia, mitt enda barnbarn. Hon får då en hälsning från mitt barndomshem och hennes farfarsfar och farfarsmor.

Nils Magnus Lalander

Algutsrum, Öland

Nils finner ni på sidan 341 i Släktboken

Supplement nr 14 - Tillägg till Släktboken

Tabell H 52

Carl Tidbeck och Elin Bjärkstedt

- son Bror **Frank** Bjärkstedt 5 jul 2005

Tabell J 72

Arnold Norman avled 17 aug 2005

Tabell J 129

Dagmar Jonsson avled 20 jul 2003

Tabell J 295

Ulf Tideman

- son Göran Skogsberg f 30 maj 1954 i Sthlm

Tabell J 301 - korrigerig

Kjell Johansson pastor i **Sv Missionskyrkan**

Rolf **Tobias** Johansson

Tabell M 152

Adéle Eriksson avled 31 jul 2004

Tabell N 273

Jan Husander gift 2:o med Ingela Dohns Husander f 11 apr 1949 i Sollentuna

Jenny Husander sambo med Hans Ove Wåström f 11 okt 1950

- dotter **Sofia** Amanda Henrietta Husander f 18 sep 2002 i Rörbäcksnäs

- son Carl **Anton** Erik Husander f 24 maj 2004 i Rörbäcksnäs

Anna Husander gift apr 2001 med Magnus Thelander, f 24 feb 1969 i Uppsala

- dotter **Sara** Lovisa Thelander f 4 nov 2001 i Stockholm

- son **Oskar** Erik Thelander f 12 apr 2005 i Stockholm

Tabell N 275

Helén och Lars Rådström

- son **Nils** Lennart, f 19 apr 2005 i Stockholm

Tabell N 321

Ingrid Nessemo avled 3 jul 2004

Tabell N 306

Ann-Christin Rolén gift 2 jul 2005 med Peter Gustav William Bauer f 2 jul 1945 i Jönköping

Tabell N 322

Edvin **Nicklas** har efternamnet Nessemo

Tabell N 326

Christina Bergren och Sten Persson

- son **Joel** Fredrik Persson f 16 dec 1998

Tabell N 397

Lars Andersson avled 20 okt 2002

Tabell N 476

Maija Lalander avled 3 maj 2005

Välkommen att bo i släktens stugor!

Fogdegården och Smedstorpet - Föreningen Lalandersläktens stugor i Huså

Stugorna ligger på gemensam tomt vid Kallsjöns strand, med utsikt över sjön, blånande fjäll och väldiga skogar - obegränsade möjligheter till underbara naturupplevelser. Där finns trädgårdsmöbler samt även en **ny plastbåt** (plats för "medhavd", liten ca 2 hk utombordsmotor) i ett båthus. Vi har också del i fiskevattnet i Kallsjön och en egen "skogstomt". På föreningens hemsida: www.lalander.org finns mer information om stugorna samt aktuell beläggning.

När du tar tillfället att njuta av livet i och kring stugorna så förbättrar du inte bara ditt eget välbefinnande utan du stärker även släktföreningens kassa så att vi kontinuerligt kan underhålla våra stugor! **Du hjälper även till att stärka turistnäringen i Huså, att hålla byn levande.** Åre slår åter ett slag för "Luftturister", de som var den forna tidens turister. I Huså finns ännu bättre luft!

Stugorna

Fogdegården *har storstuga med skön soffgrupp och matbord*, två sovrum (4-5 bäddar), kök med kylskåp och frysack samt bastu och dusch, wc och TV. Hyran för Fogdegården är 1500 kr/vecka under veckorna 7-17 och 1800 kr/vecka för de veckor som innefattar jul och nyår. Under veckorna 2-6 är hyran 1200 kr/vecka och veckorna 18-51 är hyran 800 kr/vecka. Hyran per dygn är 300 kr under den period då hyran per vecka är 1800 kr, och 250 kr respektive 150 kr under de övriga perioderna.

Det charmiga Smedstorpet har två rum (4 bäddar). Där finns el indraget - men inte vatten - ved- och bänkspis samt öppen spis och torpet har separat hemlighus med torrdass. Det vill säga - torpet lämpar sig bäst för sommarboende. Hyra för Smedstorpet är 500 kr/vecka och 100 kr/dygn.

Varför inte hyra båda husen - en vuxenavdelning och en ungdomsavdelning, eller annan typ av flergenerationsboende.

Ovanstående priser gäller för medlemmar i släktföreningen. Övriga är också välkomna att hyra stugorna, då tillkommer 300 kr/vecka för Fogdegården och 100 kr/vecka för Smedstorpet. Villkor för bokning, betalning och avbokning finns upprättade och kan fås av Inger Mellberg.

ICA-butiken i Huså är nedlagd

Närmaste affär finns nu i Björnänge, Järpen eller Kall.

OBS - ny ansvarig för uthyrningen är:

Inger Mellberg

Björnösund 496, 761 92 Norrtälje

Tel: 0176 - 23 90 22; Fax: 0176 - 20 78 10

E-mail: inger_mellberg@spray.se

Nyckeln hämtas hos:

Sonja Forss

Bygatan 39 Huså, 830 05 Järpen

Tel: 0647 - 422 05

E-mail: loding1@tele2.se

Välkommen till Huså önskar Husågumman och -gubben

Adresslista - Föreningen Lalandersläktens funktionärer

Ordförande

Birgitta Nordenman - Redaktör
Kremlevägen 6, 756 46 Uppsala
Tel/fax: 018 - 30 09 42 Mobil: 070-315 21 00
E-mail: bin@magnolia.se

Vice ordförande, kassör

Jan Leijd
Vårgårdavägen 6, 125 51 Älvsjö
Tel: 08 - 99 44 12
E-mail: fam.leijd@telia.com

Sekreterare

Inger Mellberg
Björnösund 496, 761 92 Norrtälje
Tel: 0176 - 23 90 22 Fax: 0176 - 20 78 10
E-mail: inger_mellberg@spray.se

Webadministratör

Daniel Lalander
Lingvägen 165, 123 59 Farsta
Tel: 08 - 647 73 13
E-mail: daniel@lalander.com

Förtroendekvinnor/-män för släktgrenarna

Anders-grenen
Per-Åke Kristiansson
Björnänge 1393, 830 13 Åre
Tel: 0647 - 321 20
E-mail: perake_kristiansson@hotmail.com

Jacob-grenen

Birgit Nyström
Samuel Permangatan 33 A, 831 42 Östersund
Tel: 063 - 51 91 14 Mobil: 070 - 548 06 42
E-mail: lisa.nystrom@jll.se

Helena-grenen

Olof Tottmar
Lökgatan 1, 754 47 Uppsala
Tel: 018 - 25 19 29
E-mail: olof.tottmar@ebc.uu.se

Gertrud-grenen

Staffan Wiklander
Berggården 20, 791 94 Falun
Tel: 023 - 44 141
E-mail: staffan4@algonet.se

Mårten-grenen

Karl-Axel Arvidsson
Giggatan 7, 212 42 Malmö
Tel: 040 - 49 64 11
E-mail: karl-axel.arvidsson@malmö.se

Nils-grenen

Carin Löf Larsson
Medvindsgatan 33, 603 85 Norrköping
Tel: 011 - 31 84 24
E-mail: clof@tele2.se

Olof-grenen

Carina Forss Huså 1600, 830 05 Järpen. Tel/fax: 0647 - 422 54. E-mail: loding1@tele2.se

Suppleanter

Stig Dahleman Byn 1004, 830 43 Ås. Tel: 063 - 303 12; 070 - 224 05 34. E-mail: dahleman@hotmail.com
Daniel Lalander Lingvägen 165, 123 59 Farsta. Tel: 08 - 647 73 13. E-mail: daniel@lalander.com
Kerstin Leijd Tidbeck, Bläcksvampsv. 45, 141 60 Huddinge. Tel: 08-746 63 25. E-mail: tidbeck@telia.com
Ulla Rapp, Rappvägen 5, 790 21 Bjursås. Tel: 023-503 62. E-mail: ulla.rapp@telia.com
Lars Renström Karl XI gata 17 A, 7 tr, 220 20 Lund. Tel: 070-5756238. E-mail: lars.renstrom@alfalaval.com

Revisor/revisorssuppleant

Jan Lundberg Laduvägen 8, 181 41 Lidingö. Tel: 08 - 765 23 93 (ordinarie)
Christina Sturk Svartbäckens by 412, 136 59 Haninge. Tel: 08 - 777 40 47 (suppleant)

Stugfogdar

Stig Dahleman Byn 1004, 830 43 Ås. Tel: 063 - 303 12. E-mail: dahleman@hotmail.com
Sonja Forss Bygatan 39 Huså, 830 05 Järpen. Tel: 0647 - 422 05. E-mail: loding1@tele2.se

Valberedning

Jan-Erik Lalander Matrosvägen 8, 133 33 Saltsjöbaden. Tel: 08 - 717 16 60. E-mail: janeriklalander@telia.com
Deisy Andersson Hedåsvägen 6, 821 30 Bollnäs. Tel: 0278 - 178 76
Carl-Arne Nyström Måttgränd 114, 906 24 Umeå. Tel: 090 - 18 05 51. E-mail: carl-arne.nystrom@educ.umu.se

**God Jul, Sköna Helgdagar och ett Gott Nytt År
tillönskas er alla!**

SUVERÄN JULKLAPP!

***För 50 kr plus frakt kan du nu få släktboken "Gruvsmeden Jacob Mårtensson
Lalander. Anor och ättlingar under 500 år"***

Köp, läs och inspireras, boken ger många aha-upplevelser! Den är därför en uppskattad present! Vi som har den vet att den ofta "kommer till användning", att det ofta blir tillfällen att slå upp i den.

Varje bok som du köper ger dessutom ett direkt tillskott till vår föreningskassa.

***VIKTIGT - vi har många böcker i lager, men dom tål inte att lagras FÖR länge. Passa på och köp
nu medan dom fortfarande är fräscha, ingen fuktskada drabbat lagerlokalen etc.***

*Det finns en kartong med släktböcker i ett skåp under kylan i köket i Fogdegården.
Självserving, använd inbetalningskort som finns där!*

Ring Jan Leijd på tel: 08 - 99 44 12 så får du besked om hur du enklast kan köpa boken!

Komplettera Släktboken

Fortsätt också att skvallra till undertecknad. Skriv ett kort till Vårgårdavägen 6, 125 51 Älvsjö, skicka e-mail till fam.leijd@telia.com eller ring 08 - 99 44 12 tycker släktbokens huvudredaktör *Jan Leijd*

***Nu kan du även gå in på hemsidan - www.lalander.org - och där använda den
direktlänk som skickar uppdateringen via e-mail till Jan Leijd.***